

2. รูปลักษณะภาษาเขมร¹

จะกล่าวถึงตัวอักษรและเสียงของภาษาเขมรก่อน

เขมรมีตัวอักษรอยู่สองแบบ ได้แก่อักษรมูลหรืออักษรกลม กับ อักษรเข็รียงหรืออักษร-
เอน อักษรมูลใช้สำหรับเขียนหนังสือธรรม เช่น พระคัมภีร์ พระไตรปิฎก หรือหนังสือ-
เทศน์ อักษรเข็รียงใช้ในการพิมพ์และในการเขียนภาษาเขมรโดยทั่วไป

พยัญชนะ พยัญชนะเขมรมีอยู่ 33 ตัว มีรูปและเสียงดังนี้

อักษรมูล

	<u>พยัญชนะอโหมะ</u>		<u>พยัญชนะโหมะ</u>		
	<u>เสียงเบา</u>	<u>เสียงหนัก</u>	<u>เสียงเบา</u>	<u>เสียงหนัก</u>	<u>เสียงนาสิก</u>
<u>วรรณ กะ</u>					
<u>เทียบอักษรไทย</u>	ก	ข	ค	ฃ	ง
<u>สำเนียงอ่าน</u>	กอ	คอ	โก	โค	โง
<u>วรรณ จะ</u>					
<u>เทียบอักษรไทย</u>	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ
<u>สำเนียงอ่าน</u>	จอ	ชอ	โจ	โช	โญ
<u>วรรณ ฎะ</u>					
<u>เทียบอักษรไทย</u>	ฎ	ฏ	ท	ฑ	ณ
<u>สำเนียงอ่าน</u>	คอ	ทอ	โค	โท	ณอ
<u>วรรณ ทะ</u>					
<u>เทียบอักษรไทย</u>	ต	ถ	ท	ธ	น
<u>สำเนียงอ่าน</u>	คอ	ทอ	โค	โถ	โน

¹ ผู้ศึกษาไม่จำเป็นต้องจำหรือเขียนอักษรเขมรได้ ที่นำมาแสดงไว้ก็เพื่อให้ผู้ศึกษาทราบ-
ว่าอักษรเขมรรูปร่างเป็นอย่างไร แต่ผู้ศึกษาคูร์จะสามารถแจกแม่ ก กา ของพยัญชนะ-
อโหมะและพยัญชนะโหมะของภาษาเขมรที่เขียนด้วยอักษรไทยได้ ให้หมั่นเปิดดูหนังสือภาษา-
ต่างประเทศในภาษาไทย หน้า 28, 29, 30.

<u>วรรณคดี</u>								
<u>เทียบอักษรไทย</u>	บ	ผ	พ	ภ	ม			
<u>สำเนียงอ่าน</u>	บอ	พอ	โป	โพ	โม			
<u>เศษวรรณคดี</u>								
<u>เทียบอักษรไทย</u>	ส	ห	ฬ	อ	ย	ร	ล	ว
<u>สำเนียงอ่าน</u>	ซอ	ซอ	ลอ	ออ	โย	โร	โล	โว

อักษรเซเรียง

	<u>พยัญชนะอโรหะ</u>			<u>พยัญชนะโหหะ</u>				
	<u>เสียงเบา</u>	<u>เสียงหนัก</u>	<u>เสียงเบา</u>	<u>เสียงหนัก</u>	<u>เสียงนาสิก</u>			
<u>วรรณคดี</u>								
<u>สำเนียงอ่าน</u>	กอ	คอ	โก	โค	โง			
<u>วรรณคดี</u>								
<u>สำเนียงอ่าน</u>	จอ	ชอ	โจ	โช	โจ			
<u>วรรณคดี</u>								
<u>สำเนียงอ่าน</u>	คอ	ทอ	โค	โท	คออ			
<u>วรรณคดี</u>								
<u>สำเนียงอ่าน</u>	ตอ	ทอ	โต	โท	โน			
<u>วรรณคดี</u>								
<u>สำเนียงอ่าน</u>	บอ	พอ	โป	โพ	โม			
<u>เศษวรรณคดี</u>								
<u>สำเนียงอ่าน</u>	ซอ	ซอ	ลอ	ออ	โย	โร	โล	โว

สระ สระเขมรมีสองพวก คือ สระลอย เป็นสระเต็มตัว ใช้เขียนเมื่อมิได้ประสมกับ-
 พยัญชนะ มี 18 รูป กับสระจม เป็นสระที่ประสมกับพยัญชนะ มี 21 รูป

สระลอย

<u>อักษรมูล</u>	ห	ภ	ล	ฬ	ง	จ
<u>อักษรเซรียง</u>	ห	ภ	ล	ฬ	ง	จ, ฉ
<u>เทียบอักษรไทย</u>	อ	อา	อ	อ	อ	อ
<u>สำเนียงอ่าน</u>	ออ	อา	เอะ	เอ็ย	โอะ	โอ (โอ้าว)

<u>อักษรมูล</u>	ช	ช	ฉ	ฉ	ฆ	ญ
<u>อักษรเซรียง</u>	ช	ช	ฉ	ฉ	ฆ	ญ
<u>เทียบอักษรไทย</u>	จ	ฉ	จ	ฉ	เอ	โ
<u>สำเนียงอ่าน</u>	รี	รือ	ลี	ลือ	แ	โ

<u>อักษรมูล</u>	ม	ม	ม	ม	ม	ม:
<u>อักษรเซรียง</u>	ม	ม	ม	ม	ม	ม:
<u>เทียบอักษรไทย</u>	โ	เอา	อ	อ	อ	อะ
<u>สำเนียงอ่าน</u>	โ	เอา	อม	อ้อม	อ	อะห์

สระจม

<u>อักษรมูล</u>	เ	แ	เ	แ	เ	แ
<u>อักษรเซรียง</u>	เ	แ	เ	แ	เ	แ
<u>เทียบสระไทย</u>	-	า	อ	อ	อ	อ
<u>อักษรมูล</u>	อ	อ	อ	อ	อ	อ
<u>อักษรเซรียง</u>	อ	อ	อ	อ	อ	อ
<u>เทียบสระไทย</u>	อ	อ	อ	อ	อ	อ
<u>อักษรมูล</u>	อ	อ	อ	อ	อ	อ
<u>อักษรเซรียง</u>	อ	อ	อ	อ	อ	อ
<u>เทียบสระไทย</u>	อ	อ	อ	อ	อ	อ

เนื่องด้วยระบบเสียงของเขมรมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากระบบเสียงของไทยพอสมควร เพื่อให้ผู้ศึกษาค้นเคยกับเสียงภาษาเขมรแท้ที่เขียนด้วยอักษรไทยแล้วบ้าง ต่อไปนี้จะแจกแม่ ก กา ของพยัญชนะอโหชะ โดยใช้ตัว ก เป็นแนว กับแจกพยัญชนะโหชะในแม่เดียวกัน โดยใช้ตัว ค เป็นแนว โดยจะใช้อักษรเซวียงเขียน อย่างไรก็ตาม ขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าผู้ศึกษาไม่จำเป็นต้องเขียนอักษรเขมรเป็น แต่ถ้าผู้ใดปรารถนาจะรู้ภาษาเขมรให้ดีขึ้นก็ให้ศึกษาได้จากหนังสืออ่านภาษาเขมร ของ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล

แจกพยัญชนะอโหชะในแม่ ก กา

<u>อักษรเซวียง</u>	ก	กา	กิ	กี	คิ	คิ	กุ	กู
<u>เทียบอักษรไทย</u>	ก	กา	กิ	กี	คิ	คิ	กุ	กู
<u>สำเนียงอ่าน</u>	กอ	กา	เกะ	เกีย	เกอะ	เกอ	โกะ	โก
<u>อักษรเซวียง</u>	กัว	เกี	เกือ	เกือ	เก	เก	โก	
<u>เทียบอักษรไทย</u>	กัว	เกี	เกือ	เกือ	เก	เก	โก	
<u>อักษรเซวียง</u>	กัว	เกือ	กัว	กัว	กัว	กัว		
<u>เทียบอักษรไทย</u>	โก	เกา	กัว	กัว	กัว	กะ		
<u>สำเนียงอ่าน</u>	โก	เกา	กวม	ก้อม	ก่า	กะห์		

พยัญชนะอื่นๆที่ประสมสระแล้วอ่านออกเสียงเหมือนที่แจกมานี้ คือ พยัญชนะที่เมื่ออยู่แต่ลำพังจะมีเสียงสระอ อ หสมอยู่ด้วย ได้แก่พยัญชนะสองตัวแรกของวรรคทั้งห้า รวมทั้งตัว ฌ และ ส ห พ อ เมื่อมีตัวสะกดก็เพิ่มเสียงตัวสะกดเข้าไป เช่น

ฌ	กจ	อ่านว่า	กจง
ช	จต	"	จอต
ช	กน	"	เกิน
ช	จล	"	โจล
ช	ชส	"	โคะส

เป็นต้น

แจกพยัญชนะไทยในแม่ ก กา

<u>อักษรเข็รียง</u>	ค	คา	คิ	คะ	คึ	คึ
<u>เทียบอักษรไทย</u>	ค	คา	คิ	คะ	คึ	คึ
<u>สำเนียงอ่าน</u>	โก (กัว)	เกือ	กิ	กึ	กึ	กึ
<u>อักษรเข็รียง</u>	คฺ	คฺ	คฺ	คฺ	คฺ	คฺ
<u>เทียบอักษรไทย</u>	คฺ	คฺ	คฺ	คฺ	คฺ	คฺ
<u>สำเนียงอ่าน</u>	กฺ	กฺ	กฺ	กฺ	กฺ	กฺ
<u>อักษรเข็รียง</u>	ค	ค	ค	ค	ค	ค
<u>เทียบอักษรไทย</u>	ค	ค	ค	ค	ค	ค
<u>สำเนียงอ่าน</u>	เก	แก	กึ	โก	โก	กุม
<u>อักษรเข็รียง</u>	ค	ค	ค			
<u>เทียบอักษรไทย</u>	ค	ค	ค			
<u>สำเนียงอ่าน</u>	ก้าม	เกือ	เกือ			

พยัญชนะอื่นๆที่ประสมสระแล้วออกเสียงเหมือนที่แจกมานี้ คือ พยัญชนะสามตัวหลังใน-
 วรรคซึ่งเมื่ออยู่แต่ลำพังจะออกเสียงเหมือนมี อัว หรือ โอ ประสมอยู่ด้วย ยกเว้นตัว ฅ
 แต่รวมตัว ฃ ร ล ว ในเศววรรคด้วย เมื่อมีตัวสะกดก็เพิ่มเสียงตัวสะกดเข้าไป เช่น

ค	ค	อ่านว่า	เกียง
ค	ค	"	คุม
ค	ค	"	จุก

เป็นต้น

ภาษาเขมรมีเครื่องหมายประกอบการเขียนหลายอย่าง แต่ที่เรามักจะพบได้แก่รัสสัญญา
 ซึ่งใช้เปลี่ยนสระเสียงยาวให้เป็นเสียงสั้น รัสสัญญามีสองรูป คือ ' (บนตก) กับ ° (นิต-
 หิต) เครื่องหมาย ° จะใช้เขียนเหนือตัวสะกดของพยางค์ที่ไม่มีรูปสระหรือที่มีรูปสระ ๑
 เช่น

ฌ	หง	อ่านว่า	ห้อง
ฉ	ชล	"	จิวล
กฉ	กาน	"	กัน
ตฉ	จาบ	"	จับ

แต่ถ้าตัวสะกดเป็นตัว ง และพยางค์นั้นมีรูปสระ ำ เครื่องหมาย ั จะเปลี่ยนมาเป็น ใ้ไว้ข้างบนตัวพยัญชนะต้น และรูปสระ ำ ก็ยังคงอยู่ เช่น

ฌำฉ	บ่าง	อ่านว่า	บัง
ฉำฉ	ชุล่าง	"	คูลัง
กฉำฉ	ชุล่าง	"	เคลียง
ตฉำฉ	ชुर่าง	"	เจอร์ียง

สำหรับพยางค์ที่มีตัว ม สะกด และมีเครื่องหมาย ั ด้วย ทั้งตัว ม และ ั จะเปลี่ยนเป็น ็ เช่น

กฉ	กม	จะเปลี่ยนเป็น	กั	กั	อ่านว่า	ก้อม
กฉ	กาม	"	กำ	กำ	"	กำ
กฉ	กม	"	กั	คั	"	ก้าม

นอกจากนี้ยังมีหลักเกณฑ์อื่นในการใช้รัสสัญญา คือ ถ้าพยัญชนะต้นเป็นพยัญชนะโหระ- และตัวสะกดเป็นพยัญชนะวรรค ฎะ, วรรค ตะ, วรรค ปะ กับ ล ส ฟ สระ ำ ที่มี- รัสสัญญาจะออกเสียงเป็น เอือะ (พนมเบญออกเสียงเป็น เอาะะ) เช่น

ฆำ	มาน	อ่านว่า	เมือน	"ไก"
ฉำ	ธาด	"	เทือค	"อ้วน"
ฆำ	มาต	"	เมือค	"ปาก"
ฉำ	วาล	"	เวือล	"ควง"